

Kontrollkäik MTÜ-sse Rakvere Diakooniakeskus

(1) Õiguskantsleri nõunik viis 30.06.2009 läbi kontrollkäigu MTÜ Rakvere Diakooniakeskus poolt peetavasse kodutute öömajja (edaspidi: asutus). MTÜ Rakvere Diakooniakeskus osutab Rakvere linnas kodutute öömajateenust vastavalt Rakvere Linnavalitsusega 29.06.2007 sõlmitud öömajateenuse hankelepingule. Teenuse osutamise alguseks oli 01.06.2007 ning leping on sõlmitud kehtivusega 3 aastat.

Teenuse osutamise eesmärgiks on anda öömajateenuse osutamisega eluase Rakveres elavatele isikutele, kes ei ole suutelised ega võimelised seda endale tagama, aidates nii koos sotsiaaltöö erinevate meetodite kasutamise kaasa Rakveres elavate kodutute inimeste elukvaliteedi tõusmisele ja nende võimaluste avardamisele ühiskonnas toimetulekuks.

Öömajateenust osutatakse 24 kohal igapäevaselt ajavahemikus 20.00-08.00. Talvekuudel tagatakse vajadusel ööpäevaringne majutusvõimalus. Naistele pakutakse teenust 10 ja meestele 14 voodikohal. Teenuste tarbimine on abivajajatele tasuta. Ajavahemikus jaanuar 2009 – juuni 2009 viibis öömajateenusel kokku 44 isikut, kellest 34 olid mehed ja 10 naised. Öömajas viibitud ööde arv osundatud ajavahemikul kokku oli 2063. Enamik isikuid viibis öömajateenusel lühiajaliselt ehk kestusega kuni 7 ööd (23 isikut).

Varjupaigas töötab 4 valvetöötajat (2 naist ja 2 meest), tervishoiutöötaja ja juhataja. Igal tööpäeval on tööl 2 valvetöötajat (1 kummastki soost) ning tervishoiutöötaja.

(2) Kontrollkäigul kontrollis õiguskantsler, kas asutuses on teenuste osutamisel tagatud isikute põhiõigused ja –vabadused.

(3) Kontrollkäigu kestel külastas õiguskantsleri nõunik asutuse kõiki ruume ning korraldas vastuvõtu seda soovinud teenuse tarbijatele ning asutuse töötajatele.

(4.1) Isikuandmete, sealhulgas delikaatsete isikuandmete töötlemine asutuses

Asutuse poolt eelnevalt saadetud teabest selgus, et öömajateenuse tarbijate osas peetakse registrit, mis sisaldab andmeid isiku nime, sünniaja või isikukoodi, isiku enda poolt väidetava „sissekirjutuse“, sissetuleku, perearsti, tuberkuloosikontrolli läbimise, isikut tõendava dokumendi olemasolu ning kliendiga tehtud sotsiaaltöö ja selle tulemuste kohta. Registrit peetakse elektrooniliselt ja asutusesiseseks kasutamiseks. Asutus ei ole registreeritud Andmekaitse Inspeksioonis.

Isikuandmete töötlemise tingimused ja korra sätestab isikuandmete kaitse seadus (edaspidi IKS). Nähtuvalt seaduse §-st 4 on isikuandmed mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Delikaatseteks isikuandmeteks on muuhulgas ka andmed tervises seisundi või puude kohta. Isikuandmete töötlemine on iga isikuandmetega tehtav toiming, sealhulgas isikuandmete kogumine, säilitamine jne. Seaduse §-i 6 kohaselt peab isikuandmete töötlemisel lähtuma muuhulgas eesmärgikohasuse põhimõttest, mille kohaselt võib isikuandmeid koguda üksnes määratletud ja õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks ning neid ei või töödelda viisil, mis ei ole andmetöötluse eesmärkidega kooskõlas, ning minimaalsuse põhimõttest, mille kohaselt võib isikuandmeid koguda vaid ulatuses, mis on vajalik määratletud eesmärkide saavutamiseks.

IKS § 10 lg 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes andmesubjekti nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti. Haldusorgan võib isikuandmeid töödelda avaliku ülesande täitmise käigus seadusega ettenähtud kohustuse täitmiseks (IKS § 10 lg 2). Kui kohalik omavalitsus on otsustanud teatud sotsiaalteenuste osutamise anda lepingu alusel täitmiseks üle mittetulundusühingule, käsitletakse ka ülesandeid täitvat juriidilist isikut haldusorganina. Haldusorgani õigus andmete töötlemiseks isiku nõusolekuta kehtib vaid niivõrd, kui võrd see on ülesande täitmiseks olemuslikult vajalik.

Andmeid, mis ei ole olemuslikult vajalikud haldusorganile seadusega pandud kohustuse täitmiseks, võib haldusorgan koguda vaid isiku nõusolekul. Nõusoleku küsimisel peavad olema selgelt määratletud andmed, mille töötlemiseks luba antakse, andmete töötlemise eesmärk ning isikud, kellele andmete edastamine on lubatud, samuti andmete kolmandatele isikutele edastamise tingimused ning andmesubjekti õigused tema isikuandmete edasise töötlemise osas. Delikaatsete isikuandmete töötlemiseks tuleb isikule selgitada, et tegemist on delikaatsete isikuandmetega. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta. Nõusolek peab olema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Eraldi reguleeritakse isikuandmete kaitse seaduse 5. peatükis delikaatsete isikuandmete töötlemisse puutuvat. Delikaatsete isikuandmete töötlemise korral tuleb tegevus registreerida Andmekaitse Inspeksioonis või määrata isikuandmete kaitse eest vastutav isik. Isikuandmete kaitse eest vastutava isiku määramisel tuleb Andmekaitse Inspeksioonile teatada tema nimi ja kontaktandmed.

Eeltoodust tulenevalt tegeleb MTÜ Rakvere Diakooniakeskus nii isikuandmete kui ka delikaatsete isikuandmete töötlemisega. Kummatigi puudub asutusel isikuandmete töötlemise kord, asutus ei ole registreeritud Andmekaitse Inspeksioonis või alternatiivina puudub ka isikuandmete kaitse eest vastutav isik. Kogutava andmete mahu puhul ei ole selge, kas on analüüsitud andmemahu määramise lähtumist minimaalsuse ja eesmärgikohasuse põhimõtetest. Juhul, kui soovitakse töödelda andmeid, mis ei ole otseselt vajalikud sotsiaalteenuse osutamiseks, tuleb sellise tegevuse osas viia andmesubjektide suhtes läbi selgitamis- ja nõusoleku saamise menetlus.

Tulenevalt eeltoodust **soovitab õiguskantsler MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajal viia isikuandmete töötlemine öömajateenuse pakkumisel vastavusse isikuandmete kaitse seadusega. Samuti soovitab õiguskantsler Rakvere Linnavalitsusel MTÜ-ga Rakvere Diakooniakeskus sõlmitud öömajateenuse hankelepingus kindlaks määrata andmete maht, milliste töötlemine hankelepingu täitmiseks on vajalik ning samuti andmete käitlemise kord pärast sõlmitud lepingu lõppemist.**

(4.2) Liikumislake erivajadusega isikute juurdepääs sotsiaalteenustele

Asutuse poolt eelnevalt saadetud teabest selgus, et öömajas puudub sisenemiseks kaldtee. Liikumislake erivajadusega isikud paigutatakse seetõttu ajutiselt kuni lahenduse leidmiseni sotsiaalmajas asuvasse kriisituppa. Juhul, kui teenust vajab liikumislake erivajadusega isik, siis paigutatakse ta hoolekandetasutusse ööpäevaringsele hooldamisele.

Majandus- ja kommunikatsiooniminister on 28.11.2002 andnud määruse nr 14 „Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“. Määruse kohaselt on üldkasutatavaks ehitiseks muuhulgas ka

hooldeasutused või sarnaste asutuste oote-, vastuvõtu- ja külastusruumid. Määruses reguleeritakse eraldi liikumisvõimalusi väljaspool siseruume ning liikumisvõimalusi siseruumides sätestades eraldi nõuded näiteks treppidele, ustele, ruumidele, tualettidele jne. Sotsiaalhoolekande seaduse § 26 lg 1 punkti 5 kohaselt tagab valla- või linnavalitsus puuetega isikutele teiste inimestega võrdsete võimaluste tagamiseks, nende aktiivseks osalemiseks ühiskonnaelus ja iseseisvaks toimetulekuks juurdepääsu üldkasutatavatesse hoonetesse.

Sotsiaalteenuste osutamisel on oluline tähelepanu pöörata sihtgrupi spetsiifilistele vajadustele. Lubamatu on olukord, kus ligipääs sotsiaalteenusele on piiratud või teenuse kasutamisel kitsendatakse põhjendusteta isiku põhiõigusi vaid teenuse osutamise asukoha nõuetele mittevastavuse tõttu.

Lisaks tuleb tähelepanu juhtida sotsiaalhoolekande seaduse §-le 16, mille kohaselt viibivad ööpäevaringsel hooldamisel isikud, kes erivajaduste või sotsiaalse olukorra tõttu ei ole suutelised iseseisvalt elama ning kui nende toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega. Seega ei ole vähimpiiravama sotsiaalhoolekandeteenuse osutamise printsiibiga kooskõlas olukord, et ööpäevaringsele hooldamisele paigutamist mittevajavad isikud peavad hoolekandetasutuses viibima vaid põhjusel, et nende erivajadustele kohandatud muid hoolekandeteenuseid kohaliku omavalitsuse poolt tagatud ei ole.

Märgin, et Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit viib läbi ehitiste ning rajatiste hindamist eesmärgiga selgitada objektide vastavus liikumislike erivajadustega isikute vajadustele.¹ Antud ühingu eksperdid omavad pädevust nõustamiseks ka ehitiste ümberehitamisega seonduvates küsimustes.

Tulenevalt eeltoodust soovib õiguskantsler MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajal koostöös Rakvere Linnavalitsusega tagada majandus- ja kommunikatsiooniministri 28.11.2002 määruse nr 14 „Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes“ järgimine eesmärgiga võimaldada liikumislike erivajadustega öömajateenust vajavatel isikutel tarbida sotsiaalteenuseid ilma ebavajalike piiranguteta. Oskusteabe saamiseks tuleb vajadusel kaaluda koostöö tegemist Eesti Liikumispuudega Inimeste Liiduga.

(4.3) Asutuse poolt pakutava teenuse tarbijate omandiõiguse riive

Asutuse poolt eelnevalt saadetud teabest selgus, et klient ei tohi öömajja tulles kaasa võtta alkoholi, narkootilisi ja psühhotroopseid aineid, terariistu, taarat ja koduloomi. Keelatud asjadega öömajja ei lubata ning neid ei hoiustata. Juhul, kui klient ei soovi keelatud esemetest loobuda, siis ei ole tal võimalik öömajateenust kasutada.

Lisaks eeltoodule nähtub asutuse poolt kehtestatud ning õiguskantslerile saadetud öömaja sisekorraeeskirja punktist 1.3.1, et kliendil on keelatud öömajja tuua oma mööblit, elektriseadmeid jms esemeid. Asutuse ja kohaliku omavalitsuse vahel sõlmitud öömajateenuse hankelepingu lisa 1 sisalduv öömaja sisekorraeeskiri ei loetle piiranguid teenuse tarbijate omandi sisu suhtes.

¹ Veebileht ühiskondlike objektide ligipääsetavuse andmetega on kättesaadav aadressil <http://liikumisvabadus.invainfo.ee/>.

PS § 32 kohaselt on igäihe omand puutumatu ning võrdselt kaitstud. Omandit võib omaniku nõusolekuta võõrandada ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras. Samuti peavad omandiõiguse teostamise kitsendused tulenema seadusest. Sotsiaalhoolekande seaduse §-st 20 nähtuvalt võib sotsiaalteenuse osutaja teatud esemete valduse üle võtta vaid isiku nõusolekuta hooldamise korral. Varjupaigateenuse ning muude sotsiaalteenuste osutamisele antud säte ei laiene. Ka muudes õigusaktides ei ole öömajateenuse osutajale antud õigust teenuse tarbijate õigust omandile piirata. Samuti ei vasta varjupaigateenuse andmisest keeldumine mistahes eseme mitteüleandmise korral sotsiaalhoolekande seaduse §-s 3 sätestatud sotsiaalhoolekande põhimõtetele ja ülesannetele.

Siiski võib teiste teenuse tarbijate, töötajate ning vara kaitsmise eesmärkidel osutada vajalikuks teatud esemete või ainete asutusse sattumise piiramine. Omandiõiguse piiramisel tuleb lähtuda aga kõrvalekaldumatult seadusest tulenevatest alustest. Seetõttu on tehtud sotsiaalministrile ettepanek vastava normistiku väljatöötamiseks.

Juhul, kui asutus peab vajalikuks käesoleval hetkel teatud esemete asutusse sattumise piiramist, peab lubamatutest kaalutlustest lähtuvate suvaotsuste langetamise võimaluste vältimiseks ja ühtse praktika tagamiseks mittesoovitavate asjade nimekiri olema asutuse poolt üheselt kindlaks määratud ja puudutatud isikutele neile arusaadavas vormis teatavaks tehtud. Taoline nimekiri saab käesoleval hetkel olla siiski üksnes soovituslik. Omandi hoiule võtmine või hävitamine saab öömajas aset leida vaid isiku nõusolekul. Valduse mitteüleandmine ei saa olla abivajajale sotsiaalteenuste andmisest keeldumise aluseks. Sotsiaalteenuse osutaja peab välja töötama inimõiguste järgimist ja sotsiaalhoolekande põhimõtteid soodustavad käitumisjuhised juhtudeks, kus asutusse saabunud või seal viibiva teenuse tarbija valduses on asutuses mittesoovitavad esemed või ained.

Tulenevalt eeltoodust **soovib õiguskantsler MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajal välja töötada ja kehtestada ühene ammendav nimekiri esemetest ja ainetest, mille omamine asutuses ei ole soovitav. Nimekiri tuleb arusaadavas vormis teatavaks teha kõigile teenuse tarbijatele. Lisaks tuleb asutuse töötajate tegevuse reguleerimiseks kehtestada kord esemete ja ainete valduse üle võtmiseks ja vajadusel hävitamiseks ning samuti käitumiseks juhul, kui sotsiaalteenuse saamiseks näidustatud isik keeldub mittesoovitavate esemete või ainete valdust üle andmast.** Nimetatud reeglistik võib olla lülitatud asutuse sisekorraeeskirjadesse.

(4.4) Erinevate juurdepääsupiirangute rakendamine öömajateenusele

Asutuse poolt eelnevalt saadetud teabest selgus, et öömajas mingeid distsiplinaarmeetmeid ei rakendata.

Asutuse ja kohaliku omavalitsuse vahel sõlmitud öömajateenuse hankelepingu lisa 1 sisalduvatel öömaja sisekorraeeskirjadest nähtub, et öömajas on õigus mitte vastu võtta klienti, kes häirib öömaja tööd, keeldub täitmast sisekorraeeskirju ja on joobetunnustega või agressiivne.

Lisaks on asutuse poolt kehtestatud ja õiguskantslerile saadetud öömaja sisekorraeeskirjade punkti 1.4 kohaselt öömaja personalil õigus keelduda joobes isiku vastu võtmisest öömajas, samuti ei lubata teenusele isikut, kes on rikkunud varjupaigas kehtivaid reegleid ja kelle suhtes kehtestatud varjupaiga külastamise piirangud ei ole lõppenud ning isikuid, kes keelduvad ennast pesemast.

Seega toimub asutuses sisuliselt distsiplinaarkaristuste kohaldamine isikute suhtes, kes rikuvad asutuse poolt kehtestatud reegleid. Peamiseks distsiplinaarkaristuseks on öömajateenuse osutamisest keeldumine teatud aja vältel. Asutuse juhtkonnaga läbi viidud vestlusest selgus, et tegelikkuses siiani distsiplinaarkaristusi kohaldatud ei ole.

Täiendavalt tuleb märkida, et asutuse poolt kehtestatud ja õiguskantslerile saadetud öömaja sisekorraeeskirja punktist 1.1.1 nähtub, et teenust saavad tarbida vaid need isikud, kellel puudub isiklik või üüritud eluase. Sama dokumendi punkti 1.1.12 kohaselt lõpetatakse öömaja vastuvõtt 22.59 ning pärast seda aega öömajja pöörduvaid isikuid teenindama ei pea.

Sotsiaalhoolekande seaduse § 3 lg 1 punkti 3 kohaselt on üheks sotsiaalhoolekande põhimõtteks abi andmise kohustus, kui isiku ja perekonna võimalused toimetulekuks ei ole piisavad. Seaduse § 4 lõike 3 kohaselt on vältimatut sotsiaalabi õigus saada igal Eestis viibival isikul ning seaduse § 28¹ lõike 3 kohaselt osutatakse vältimatut sotsiaalabi isikule seni, kuni ta ei ole enam elatusvahendite kaotuse või puudumise tõttu sotsiaalselt abitus olukorras.

Seega ei ole sotsiaalhoolekande osutamise põhimõtetega kooskõlas olukord, kus kohaliku omavalitsuse poolt vältimatu sotsiaalabi teenust osutama volitatud asutus jätab endale õiguse piirata karistuslikel või muudel eesmärkidel abivajavate isikute juurdepääsu sellisele abile, muuhulgas ka öömajateenusele. Juhul, kui isiku öömajja vastu võtmisest keeldumise aluseks on mõjuvad asjaolud, peab tagama isikule talle vajaliku abi kättesaadavuse muul viisil. Samuti ei pruugi isiku tegelikku abivajadust või selle puudumist kajastada asjaolu, kas isikul on olemas eluase. Primaarseks öömajateenuse kasutamise eelduseks on siiski tegeliku majutusvõimaluse olemasolu, mitte olemasolev õiguslik alus eluruumi kasutamiseks. Öömajateenusele ligipääsu kellaajaline piiramine võib põhjustada öömajavõimaluseta isikute abita jäämise.

Tulenevalt eeltoodust soovitab õiguskantsler MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajal loobuda distsiplinaarmeetmete kohaldamisest ning öömajateenusele juurdepääsu piiramisest vältimatut sotsiaalabi vajavatele isikutele. Samuti ei ole sotsiaalhoolekande põhimõtetega kooskõlas olukord, kus öömajateenuse osutamisest võib keelduda põhjusel, et isikul on formaalselt eluaseme kasutamise õigus olemas või teatud teenusele saabumise kellaeg on möödunud. Öömajateenuse osutamisest võib keelduda vaid juhul, kui selleks on mõjuvad põhjused ning abivajavale isikule on tagatud vältimatu sotsiaalabi kättesaadavus muul viisil.

(4.5) Teenuse tarbijate õiguste teatavaks tegemine, asutusesiseste ja asutusest väljaulatuvate kaebuste esitamise võimalus

Kontrollimisel selgus, et asutuses puudub kaebuste lahendamise kord. Teenuse tarbijatele ei ole teatavaks tehtud võimalusi esitada kaebusi asutuse töö osas väljaspool asuvatele kontrollametkondadele. Samas on teadetetahvlil nimekiri asutustest, kuhu isikud võivad oma probleemidega pöörduda, kuid see nimekiri on puudulik ning kohati vananenud.

Ühelt poolt väärkasutamiste ära hoidmiseks ning teiselt poolt teenuse kohta selle adressaatidelt tagasiside saamiseks on oluline asutuses viibivaid isikuid teavitada nende kaebevõimalustest nii asutusesiselt kui asutusest väljaulatuvalt. Asutuses peab olema kehtestatud ja teenuse tarbijatele teatavaks tehtud asutusesiseste kaebuste lahendamise kord, mille eesmärgiks on tagada kõigile esitatud kaebustele vastamine sisuliselt, õigeaegselt ja kohases vormis. Pöördumiste esitamise hõlbustamiseks tuleks kaaluda kaebuste esitamise

formulari välja töötamist ja teenuse tarbijatele kättesaadavaks tegemist. Samuti tuleks asutuse ruumidesse erinevatele teenuse tarbijatele hõlpsalt ligipääsetavasse kohta kaebuste esitamise kogumiskasti (-kastide) paigaldamist.

Tulenevalt eeltoodust soovitab õiguskantsler MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajal välja töötada ja kehtestada ammendav asutusesisene kaebuste lahendamise kord. Kaebuste lahendamise kord ning isiku õigus pöörduda kaebustega asutuse tegevuse kohta ka muude, asutusest väljaspool asuvate kontrollametkondade või institutsioonide (näiteks kohalik omavalitsus, maavanem, kohtud, Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Haigekassa, õiguskantsler jne) poole, peab olema kõigile teenuse tarbijatele teatavaks tehtud. Soovitav oleks kaebuste lahendamise ja muude asutuste poole pöördumise alane teave paigutada teadetetahvlile. Silmas tuleb pidada erinevate keelegruppide võimet teabe mõistmiseks. Asutusesiseste kaebevõimaluste hõlbustamiseks tuleks paigaldada teenuse tarbijate poolt kasutatavatesse ruumidesse nii kaebuste formularid kui ka kaebuste kogumiskastid. **Esitatud kaebuste osas tuleb sisse seada register, mis võimaldab kontrollida kaebuste käsitlemise nõuetelevastavust ning saada perioodiliselt üldistatud andmeid teenuse tarbijate poolt esile toodud peamiste asutusega seonduvate probleemide osas.**

(5) Tervishoiutöötaja kohalolek öömajas

Asutuse poolt eelnevalt saadetud teabest selgus, et öömajas on igal päeval ajavahemikus 20.00-22.30 tervishoiutöötaja. Tervishoiutöötajaks on pereõde, kes tagab teenuse kasutajatele emastasandi tervishoiuteenuste kättesaadavuse, hindab teenuse tarbijate tervislikku olukorda, tegevusvõimet ja ravivajadust. Samuti väljastab tervishoiutöötaja teenuse tarbijatele neile vajalikke ravimeid.

Tulenevalt kvalifitseeritud tervishoiutöötaja igapäevasest viibimisest asutuses vastab ravimite käitlemine nõuetele, samuti on olemas esmaabi osutamise vahendid ning levinumad käsimüügiravimid. Asutusesisese edasikoolituse raames on tervishoiutöötaja instrueerinud kõiki asutuse valvetöötajaid esmaabi osutamise põhialustest.

Põhiseaduse § 28 sätestab igapäevase õiguse tervise kaitsele andes nii kindlapiirilise sisu PS §-s 10 sätestatud sotsiaalriigi põhimõttele. Põhiseaduse §-is 28 sätestatud õigusega seonduvalt tuleb silmas pidada, et tervis on oluline väärtus, ilma milleta ei ole võimalik enamiku teiste põhiõiguste kasutamine. Vaid tervislik elu saab olla täisväärtuslik ja inimväärne elu. Ühtlasi on riik kohustatud aktiivselt tegutsema, et igapäevase need õigused tagatud oleksid. Eriti suur oht põhiõiguste riiveks on isikute puhul, kes oma tervisliku, sotsiaalse või muu seisundi tõttu ei suuda iseseisvalt ja sõltumatult oma põhiõigusi realiseerida. Selliste isikute sotsiaalne abistamine on seadusandja poolt pandud kohaliku omavalitsuse kohutustuseks. Juhul, kui kohalik omavalitsus on otsustanud teatud oma funktsioonid halduslepingu alusel täitmiseks anda teistele isikutele, peavad ka need isikud tagama põhiseaduses ette nähtud õiguste ja vabaduste järgimise.

Õiguskantsler tahab käesolevaga positiivse eeskujuna esile tuua MTÜ Rakvere Diakooniakeskus tegevuse öömajateenuse tarbijate õiguse tervise kaitsele tagamisel. Tervishoiutöötaja igapäevane viibimine öömajas ning abivajajatele tervishoiuteenuste osutamine on tõhusaks vahendiks ravikindlustusega hõlmamata ning samuti teiste haavatavatesse gruppidesse kuuluvate isikute õiguse tervise kaitse tagamisel.

Õiguskantsleri hinnangul peaks samasugune praktika olema juurutatud kõigis kodutute varjupaikades või öömajades.

(6) Kokkuvõte

Kontrollkäigu tulemusel teeb õiguskantsler isikute põhiõiguste tagamiseks soovitused Rakvere linnapeale ja MTÜ Rakvere Diakooniakeskus juhatajale. Soovituste täitmise osas teostab õiguskantsler järelkontrolli 6 kuu möödudes soovituste tegemisest.